

I. CZĘŚĆ OPISOWA.

I.1. WPROWADZENIE.

Niniejsze sprawozdanie uwzględnia:

- 1) dochody i wydatki budżetu Gminy Police w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej (sprawozdanie sporządzone na podstawie danych z ewidencji księgowej budżetu),
- 2) informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej,
- 3) informację o zmianach w wieloletniej prognozie finansowej, w tym w szczególności w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonanych w trakcie roku,
- 4) informację o przebiegu wykonania (stopniu zaawansowania) przedsięwzięć (programów) wieloletnich, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Ponadto, w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu Gminy Police zawarto informację o gospodarce finansowej samorządowych zakładów budżetowych, tj. Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach, Zakładu Odzysku i Składowania Odpadów Komunalnych w Leśnie Górnym, a także funkcjonującego w tej formie organizacyjnej do 30.06.2017 r. Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Policach oraz sprawozdanie z dokonanych umorzeń należności oraz przyznanych ulg za 2017 rok, zgodnie z uchwałą nr XIV/101/2011 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 listopada 2011 r. *w sprawie zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej mających charakter cywilnoprawny przypadających Zakładowi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach i Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Policach* (po zmianie dokonanej uchwałą nr XXI/147/2012 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 czerwca 2012 r.).

W roku 2017 nastąpiły zmiany w zakresie jednostek organizacyjnych Gminy Police. Z dniem 30 czerwca 2017 r., na mocy uchwały Nr XXIV/238/2016 Rady Miejskiej w Policach z dnia 29 listopada 2016 r. *w sprawie likwidacji samorządowego zakładu budżetowego o nazwie Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Policach w celu zawiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością*, został zlikwidowany samorządowy zakład budżetowy pn. Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Policach, a w jego miejsce zawiązana została spółka pn. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Police Sp. z o.o.

Natomiast, z dniem 1 września 2017 r., na mocy uchwały Nr XXVIII/271/2017 Rady Miejskiej w Policach z dnia 24 marca 2017 r. *w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, wprowadzonego ustawą - Prawo oświatowe, na okres od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2019 r.:*

- dotychczasowe Gimnazjum nr 1 w Policach włączono do ośmioletniej Szkoły Podstawowej nr 8 w Policach,
- dotychczasowe Gimnazjum nr 2 w Policach przekształcono w ośmioletnią Szkołę Podstawową nr 5 w Policach,
- dotychczasowe Gimnazjum nr 3 w Policach włączono do ośmioletniej Szkoły Podstawowej nr 1 im. w Policach,
- dotychczasowy Zespół Szkół nr 2, w skład którego wchodziły Gimnazjum nr 4 w Policach i Szkoła Podstawowa nr 6 w Policach, z mocy prawa przekształcono w ośmioletnią Szkołę Podstawową nr 6 w Policach,
- dotychczasowy Zespół Szkół, w skład którego wchodziły Gimnazjum w Trzebieży i Szkoła Podstawowa w Trzebieży, z mocy prawa przekształcono w ośmioletnią Szkołę Podstawową w Trzebieży.

Budżet Gminy Police ustalony został Uchwałą Nr XXV/246/2016 Rady Miejskiej w Policach z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Police na rok 2017 i stanowił podstawę gospodarki finansowej Gminy w 2017 r. Zgodnie z ww. uchwałą zaplanowano:

- 1) dochody ogółem: **191.961.749 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **180.469.844 zł**,
 - b) majątkowe: **11.491.905 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **208.811.749 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **161.123.688 zł**,
 - b) majątkowe: **47.688.061 zł**;
- 3) przychody ogółem: **19.700.000 zł**,
w tym:
 - kredyty: **7.200.000 zł**,
 - w tym: na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: **7.200.000 zł**,
 - wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **12.500.000 zł**;
- 4) rozchody ogółem: **2.850.000 zł**,
w tym:
 - spłata kredytów: **1.050.000 zł**,
 - wykup papierów wartościowych (obligacji): **1.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **16.850.000 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:
 - zaciąganych kredytów: **7.200.000 zł**,
 - w tym: na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: **7.200.000 zł**,
 - wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **9.650.000 zł**.

W trakcie 2017 r. dokonywano zmian budżetu Gminy Police uchwałami Rady Miejskiej w Policach oraz zarządzeniami Burmistrza Polic, w ramach posiadanych uprawnień.

W wyniku dokonanych zmian planowany budżet Gminy Police na koniec 2017 r. kształtował się następująco:

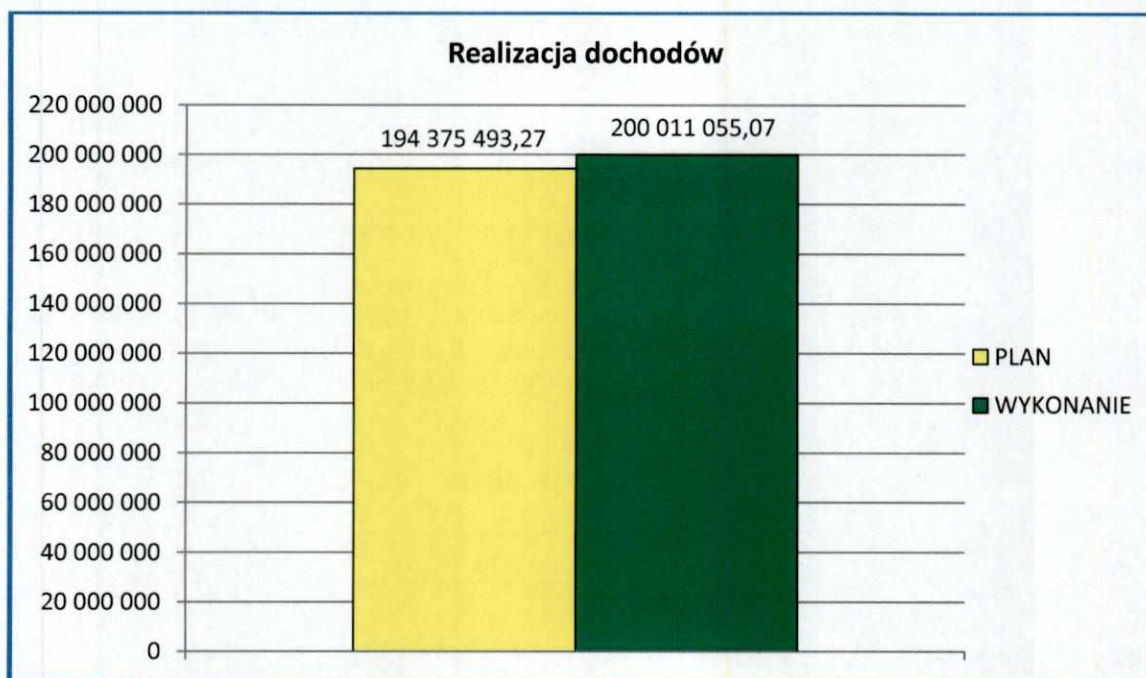
- 1) dochody ogółem: **194.375.493,27 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **184.963.147,07 zł**,
 - b) majątkowe: **9.412.346,20 zł**;
- 2) wydatki ogółem: **213.805.669,72 zł**,
z tego:
 - a) bieżące: **173.013.272,52 zł**,
 - b) majątkowe: **40.792.397,20 zł**;

- 3) przychody ogółem: **22.280.176,45 zł**,
w tym:
- kredyty: **750.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 750.000 zł*,
- wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **21.530.176,45 zł**;
- 4) rozchody ogółem: **2.850.000 zł**,
w tym:
- spłata kredytów: **1.050.000 zł**,
- wykup papierów wartościowych (obligacji): **1.800.000 zł**;
- 5) deficyt budżetu w wysokości **19.430.176,45 zł**, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z;
- zaciąganych kredytów: **750.000 zł**,
- w tym: *na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej: 750.000 zł*,
- wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych: **18.680.176,45 zł**.

Wykonanie budżetu Gminy Police na koniec 2017 r. przedstawiało się następująco:

I.2. REALIZACJA DOCHODÓW W 2017 ROKU.

Plan dochodów w roku 2017 zrealizowany został w wysokości 200.011.055,07 zł, co stanowi 102,90%. Jest to kwota większa o 5.635.561,80 zł od zakładanego planu i po raz pierwszy przekroczono kwotę 200 mln zł.

Podstawową część dochodów stanowią dochody związane z realizacją zadań własnych gminy. W roku 2017 wykonanie tych dochodów w dochodach ogółem stanowiło 82,73%.

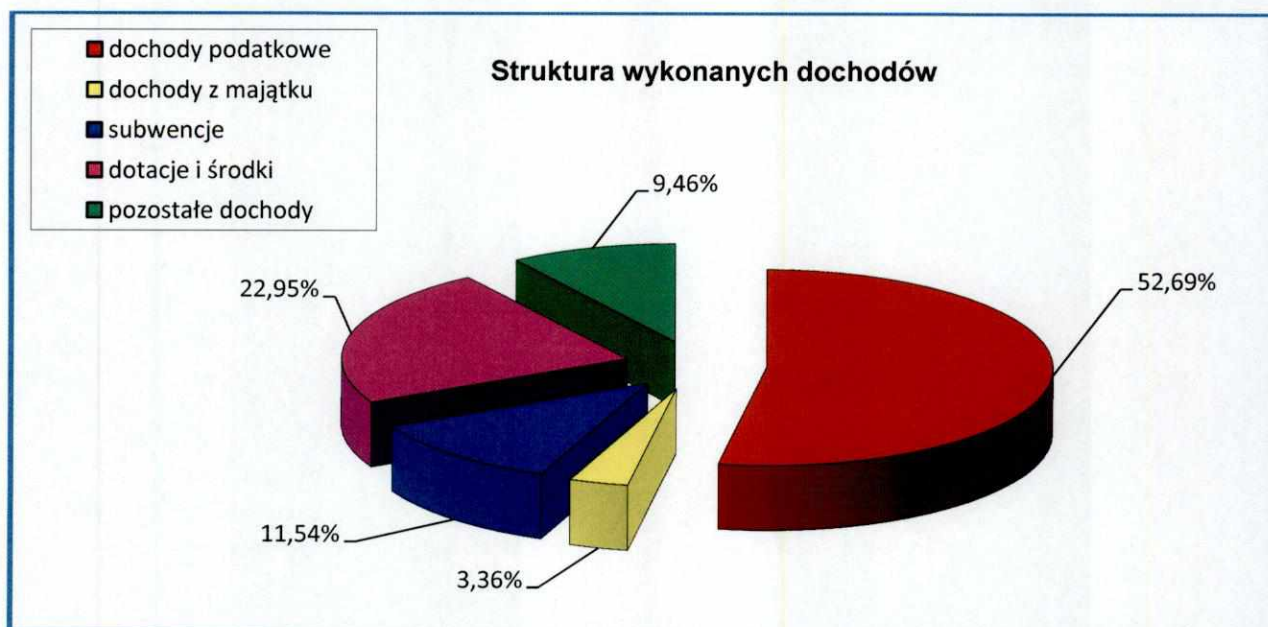
WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓLEM, z tego:	194 375 493,27	200 011 055,07	102,90%	100,00%
- dochody związane z realizacją zadań własnych	159 650 259,87	165 477 027,94	103,65%	82,73%
- dochody związane z realizacją zadań zleconych	34 691 268,40	34 505 987,13	99,47%	17,25%
- dochody związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	33 965,00	28 040,00	82,56%	0,01%

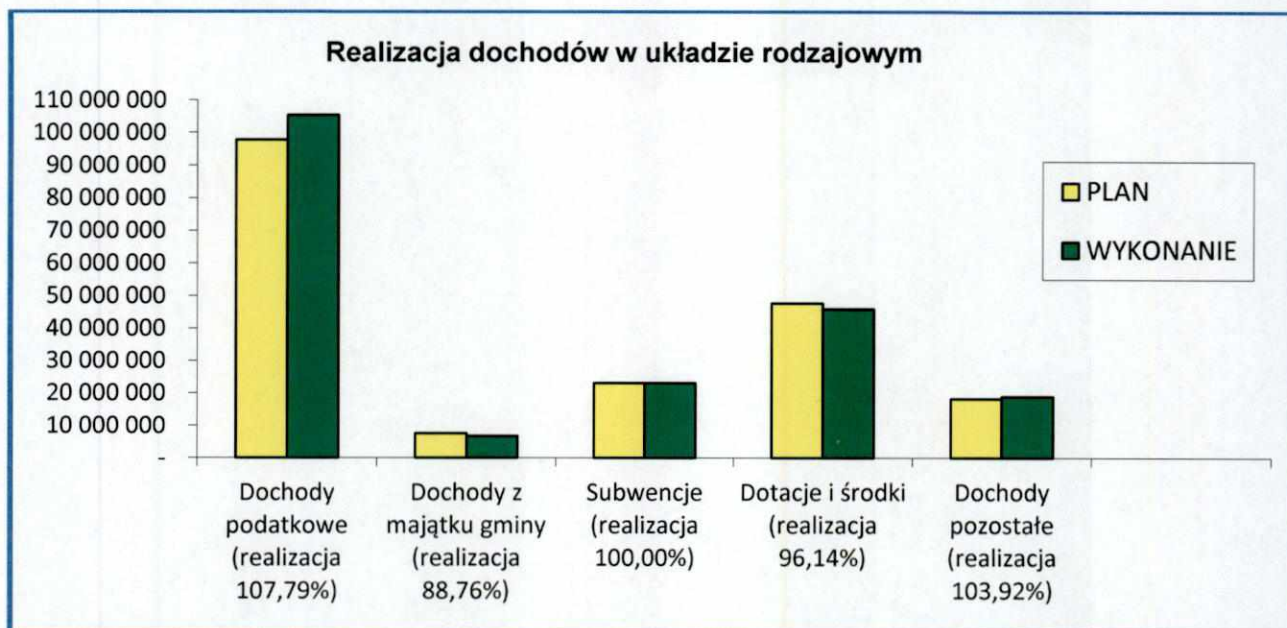

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2014-2017 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Dochody własne	144 797 230,02	151 480 189,20	149 433 613,34	165 477 027,94
Udział w %	92,41%	92,76%	83,70%	82,73%

Od roku 2015 obserwuje się spadek udziału dochodów własnych w dochodach ogółem, co jest związane ze wzrostem dochodów na realizację zadań zleconych, o środki z budżetu państwa na realizację zadań wynikających z ustawy z 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W roku 2017 dochody z tego tytułu wyniosły 20.870.931,22 zł, tj. o 5.024.199,33 zł więcej niż w roku 2016.

Biorąc pod uwagę realizację w 2017 r. dochodów budżetu Gminy Police w układzie rodzajowym, to wykonano je następująco: wpływy z subwencji zrealizowano w 100%, ponad plan wykonane zostały dochody podatkowe (wykonanie większe od planu o 7.616.900,44 zł) i pozostałe dochody (wykonanie większe od planu o 713.057,55 zł), powyżej 95% zrealizowano dochody z tytułu dotacji i środków, natomiast dochody z majątku gminy wykonano w 88,76%.

Przyczynami odchyień w realizacji dochodów były m.in.:

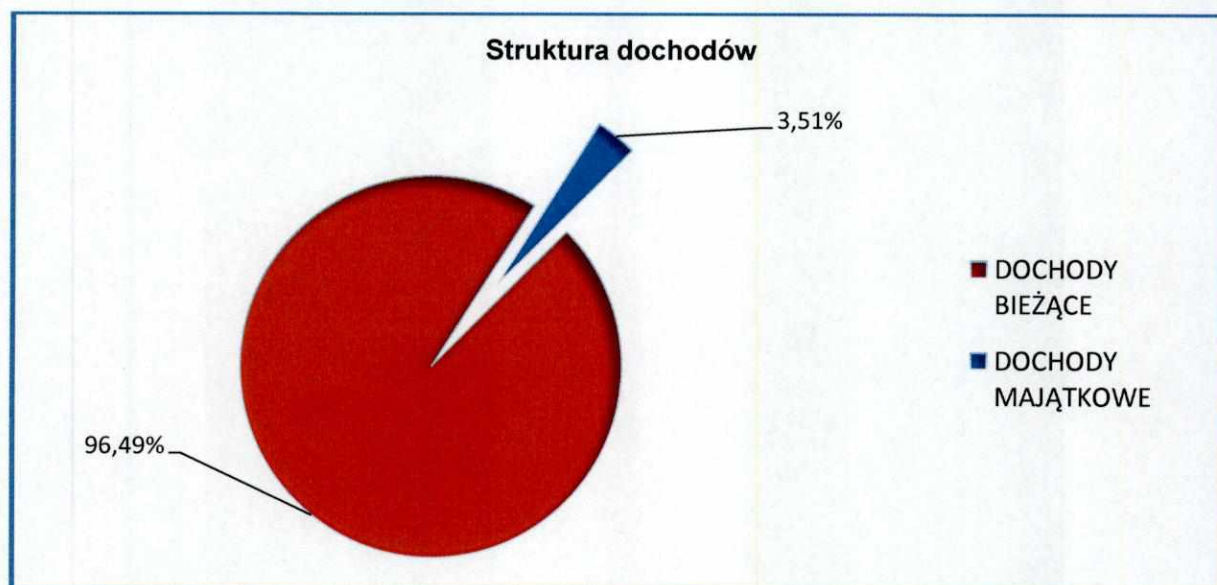
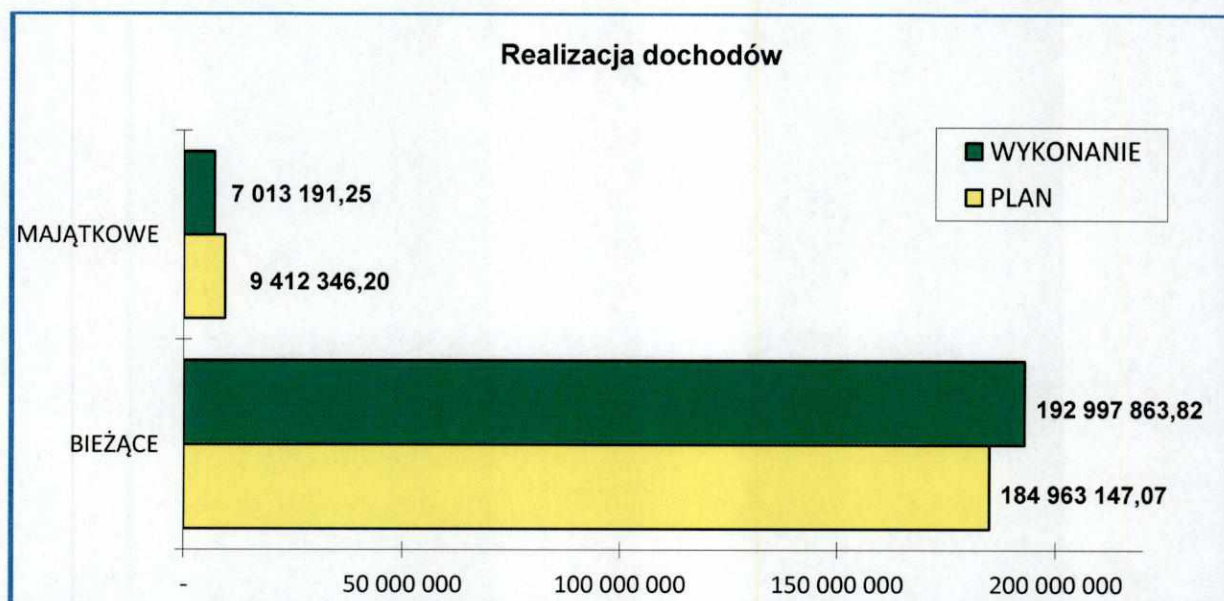
1) w zakresie wykonania dochodów ponad plan:

- większe o blisko 5,7 mln zł wpływy z tytułu podatków przekazywanych przez Ministerstwo Finansów i urzędy skarbowe, których pobór jest niezależny od gminy (tj. podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek dochodowy od osób prawnych, podatek od czynności cywilnoprawnych),
- realizacja większych od planowanych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości o ponad 1,5 mln zł,
- wpływ większej niż planowano dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn. *Przebudowa hali sportowej przy ul. Siedleckiej w Policach* o kwotę 800 tys. zł (przesunięcie płatności z roku 2018 na rok 2017),
- uzyskanie większych niż zakładano dochodów pozostałych w kwocie przekraczającej 700 tys. zł (w tym większe o ponad 315 tys. zł dochody z tytułu oprocentowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz nieplanowany wpływ darowizny w wysokości 320.000 zł na zadanie inwestycyjne pn. *Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach*),
- wpływ odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w kwocie wyższej od planowanej o ponad 190 tys. zł,
- realizacja dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie wyżej o ponad 120 tys. zł od zakładanego planu, co jest związane z wyegzekwowaniem przez organ egzekucyjny zaległości w opłacie za lata poprzednie;

2) w zakresie wykonania dochodów poniżej planu:

- mniejsze o ponad 2 mln zł dotacje celowe ze środków RPO na dofinansowanie projektów realizowanych przy udziale tych środków,
- mniejsze dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości o ponad 900 tys. zł,
- mniejsze o ponad 200 tys. zł wpływy z tytułu dzierżawy gruntu i mienia oraz o ponad 100 tys. zł - wpływy z tytułu wieczystego użytkowania nieruchomości.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
DOCHODY OGÓŁEM, z tego:	194 375 493,27	200 011 055,07	102,90%	100,00%
- dochody bieżące	184 963 147,07	192 997 863,82	104,34%	96,49%
- dochody majątkowe	9 412 346,20	7 013 191,25	74,51%	3,51%

Głównymi źródłami dochodów były:

1) w dochodach bieżących: dochody podatkowe, dotacje z budżetu państwa na realizację zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz na pokrycie wkładów własnych w projektach unijnych, subwencje oraz wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

W ramach dochodów podatkowych podstawowymi źródłami dochodów były:

- dochody z podatku od nieruchomości wykonane na kwotę 50.077.349,91 zł, tj. w 103,15% zakładanej kwoty, stanowiące około 26% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa zrealizowane na łączną kwotę 43.400.475,92 zł, tj. 111,64%, stanowiące ponad 22% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem,
- dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które wykonano w wysokości 6.073.386,59 zł, tj. 102,02% planowanej kwoty oraz
- dochody z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych, które wykonano na kwotę 2.624.421,64 zł, tj. 174,96% planu.

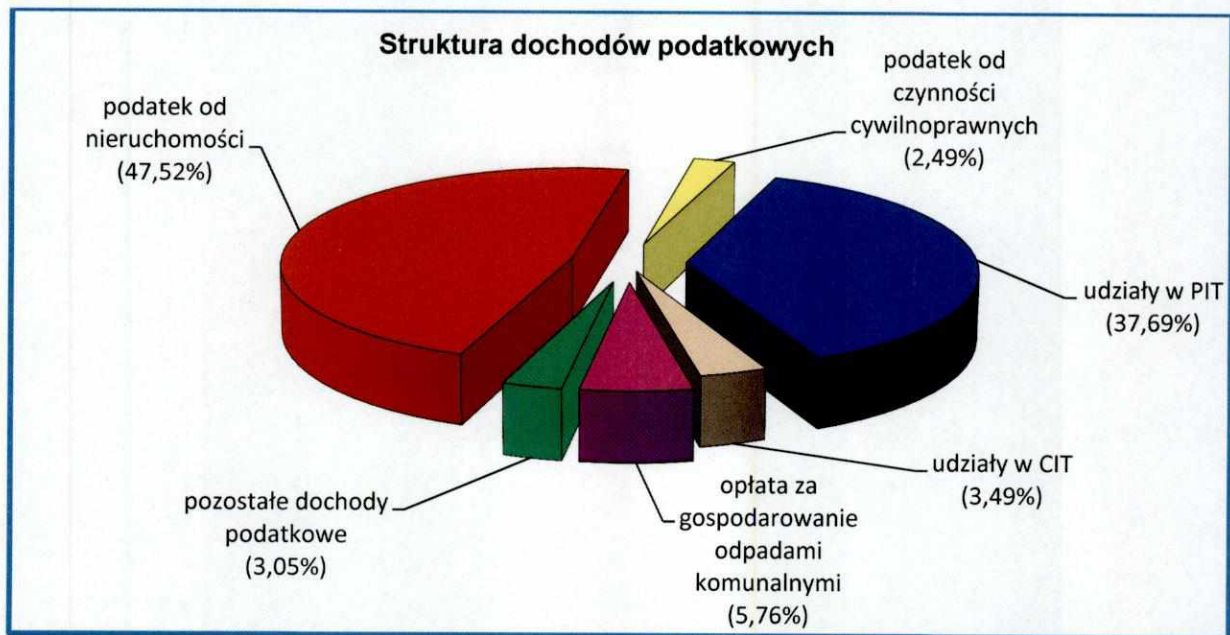
Dochody bieżące z tytułu dotacji z budżetu państwa na realizację bieżących zadań własnych oraz zleconych, a także na pokrycie wkładów własnych w projektach unijnych, w roku 2017 uzyskano w wysokości 39.129.428,52 zł, co stanowi 20,27% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W otrzymanej kwocie dotacji kwota 36.177.139,20 zł to środki na dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy społecznej i rodziny. Podobnie jak w roku 2016, budżet państwa dofinansował zadania własne Gminy w zakresie wychowania przedszkolnego (1.510.602 zł) oraz zadania zlecone w zakresie wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe (455.979,04 zł). W roku 2017 przyznane także zostały dotacje celowe z budżetu państwa w łącznej kwocie 65.026 zł na zadania własne w zakresie: zakupu nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych, zakupu sprzętu wykorzystywanego w celach dydaktycznych w ramach programu „Aktywna tablica” oraz w zakresie wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach.

W roku 2017 Gmina Police otrzymała z budżetu państwa 100% zaplanowanych subwencji. Otrzymana kwota była o 476.738 zł wyższa niż w roku 2016.

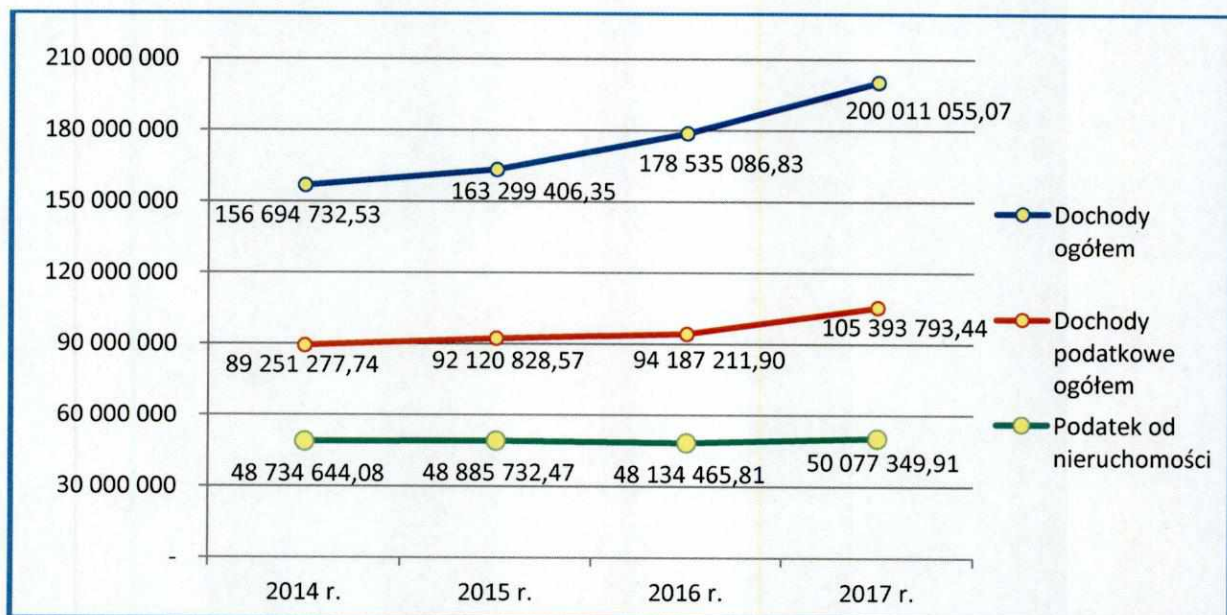
Podstawową subwencją dla gminy jest część oświatowa subwencji ogólnej, która w stosunku do roku 2016 była wyższa o 557.728 zł. Należy nadmienić, że począwszy od 2015 r., w ramach subwencji oświatowej, część środków należy przeznaczać na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży (kształcenie uczniów z niepełnosprawnościami). W 2017 r. była to kwota 1.493.735 zł.

Część równoważąca subwencji ogólnej, która stanowi element mechanizmu redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego (system poziomego wyrównywania dochodów, u którego podstaw stoi przekonanie, iż mieszkańcy poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego tego samego szczebla mają prawo do usług świadczonych na podobnym poziomie bez względu na sytuację finansową jednostek), przekazana Gminie w 2017 r. była niższa o 80.990 zł niż w roku 2016. Z roku na rok zauważa się tendencję malejącą wysokości tej subwencji dla Gminy Police.

Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami wykonano na kwotę 13.237.746,09 zł, co stanowi około 7% zrealizowanych dochodów bieżących ogółem. W porównaniu z rokiem 2016 jest to kwota wyższa o 198.754,95 zł.

Dochody podatkowe w latach 2014-2017, w tym z tytułu podatku od nieruchomości, na tle dochodów ogółem przedstawiono na wykresie poniżej.

Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w latach 2014-2017 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Dochody bieżące	146 276 615,27	150 787 031,82	173 702 172,71	192 997 863,82
Udział w %	93,35%	92,34%	97,29%	96,49%

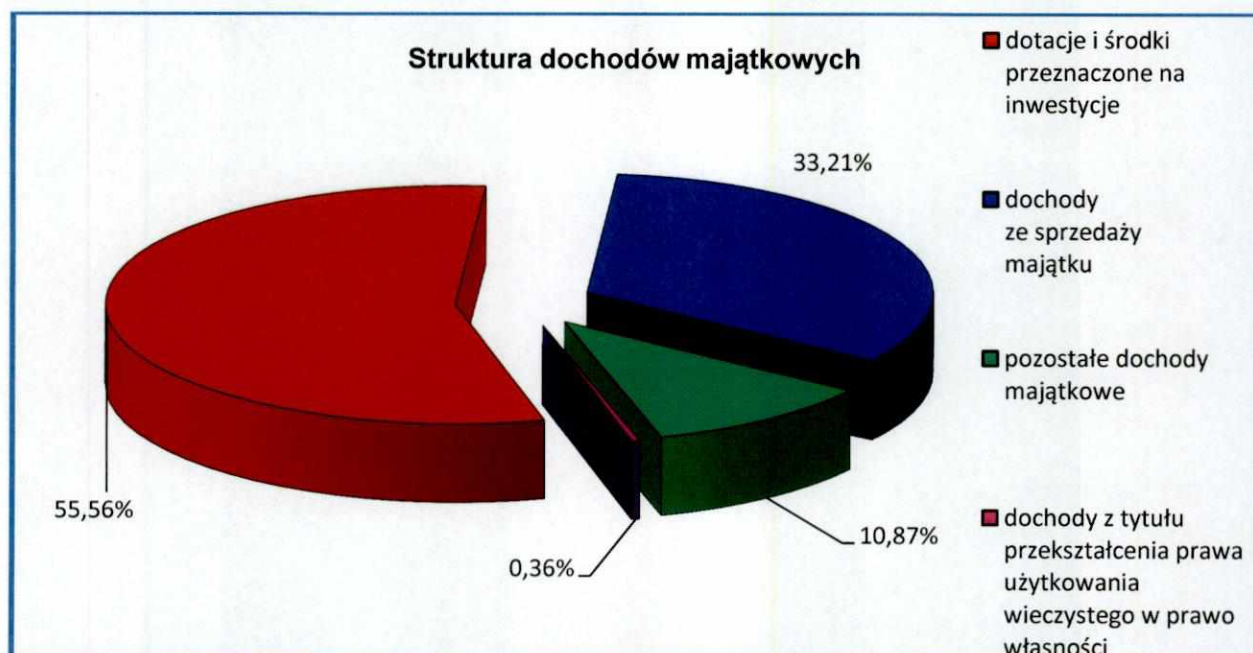
Nieznaczny spadek udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem w roku 2017 w odniesieniu do roku 2016, wynika głównie z większych dochodów majątkowych.

2) w dochodach majątkowych: dotacje i środki na inwestycje oraz sprzedaż majątku.

Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności stanowią najmniejszą część dochodów majątkowych. W roku 2017 uzyskano wpływy z tego źródła w kwocie 24.987,39 zł.

Wykonane w 2017 r. pozostałe dochody majątkowe w łącznej kwocie 762.384,33 zł, pochodziły z wpłat środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków, które nie wygasły z upływem roku 2016, a dotyczyły następujących zadań inwestycyjnych:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowościach Tanowo i Witorza - etap II /system kanalizacji deszczowej/ - 243.480 zł,
- Termomodernizacja budynków administrowanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Policach - dotacja dla ZGKiM w Policach - w części dotyczącej termomodernizacji budynku przy ul. Bankowej 18 w Policach, administrowanego przez ZGKiM w Policach – 44.914,22 zł,
- Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Policach wraz z zagospodarowaniem terenu – 165.930,60 zł,
- Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przyległego do budynku Szkoły Podstawowej nr 8 im. Jana Pawła II w Policach – 154.309,51 zł,
- Przebudowa odcinków sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie ul. Traugutta i Niedziałkowskiego w Policach - dotacja dla ZWiK w Policach – 153.750 zł.

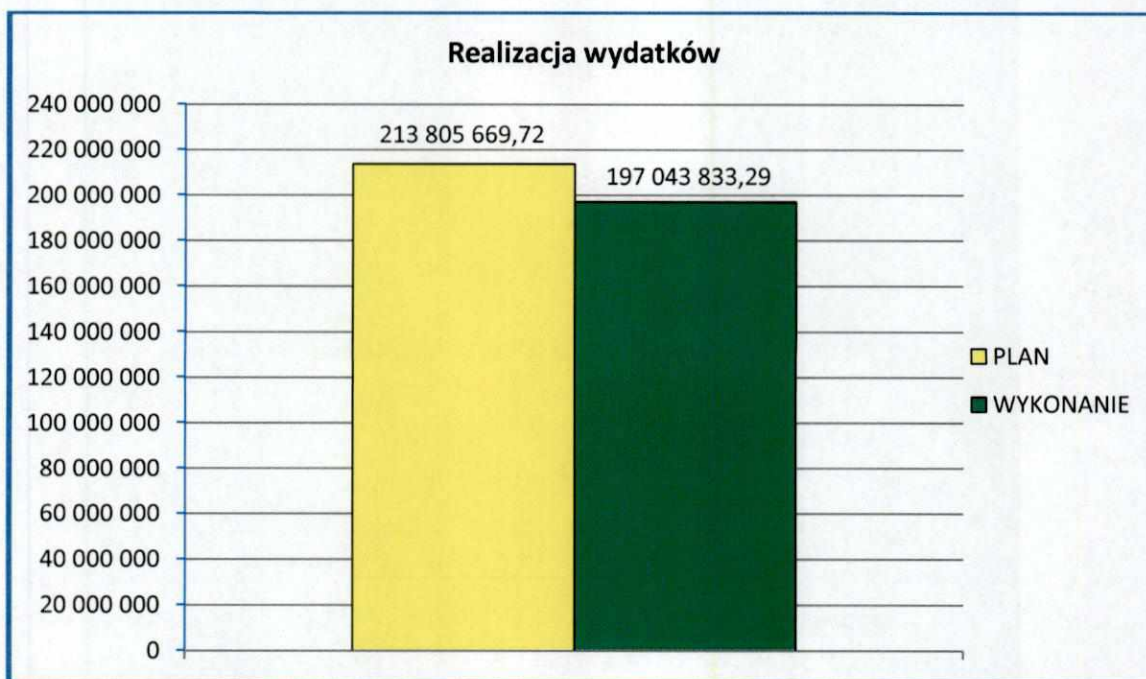
Łączna kwota zrealizowanych w roku 2017 dochodów majątkowych wyniosła 7.013.191,25 zł, w tym 33,21% stanowiły dochody ze sprzedaży majątku.

Wpływy z dotacji i środków na inwestycje osiągnięto w łącznej kwocie 3.896.547,92 zł. Jest to kwota wyższa o 2.184.115,60 zł niż w 2016 r. W roku 2017 pozyskano środki zewnętrzne (zagraniczne i krajowe), na dofinansowanie następujących zadań inwestycyjnych:

- *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowościach Tanowo i Witorza - etap I* (dotacja celowa ze środków z POIiŚ - 326.395,49 zł),
- *Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Wyszyńskiego w Policach* (dotacja celowa ze środków z RPO – 1.549.708,35 zł),
- *Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police* (dotacja celowa ze środków z RPO – 221.009,12 zł),
- *Edukacja przedszkolna i integracja - powszechnie dostępne dla każdego dziecka w Gminie Police* (dotacja celowa ze środków z RPO – 120.000 zł),
- *Budowa dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego przy przejściach dla pieszych na terenie Polic* (pomoc finansowa z Powiatu Polickiego – 60.000 zł),
- *Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw w Trzebieży* (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego – 9.778,50 zł),
- *Zagospodarowanie terenu Ośrodka Sportu i Rekreacji w Pilchowie* (pomoc finansowa z Województwa Zachodniopomorskiego – 9.656,46 zł),
- *Przebudowa hali sportowej przy ul. Siedleckiej w Policach* (dotacja celowa z budżetu państwa – 1.600.000 zł).

I.3. REALIZACJA WYDATKÓW W 2017 ROKU.

Wydatki w roku 2017 zostały zrealizowane na łączną kwotę 197.043.833,29 zł, co stanowi 92,16% planu.

Około 82% zrealizowanych wydatków w budżecie gminy stanowią wydatki na realizację zadań własnych. W roku 2017 wydatki te zrealizowano w ponad 91% planowanej kwoty. Wydatki związane z realizacją zadań zleconych wykonano w 99,47%, przy czym wszystkie zadania zostały zrealizowane, natomiast niewykonanie wynika głównie z braku korekty (zmniejszenia) planu przez budżet państwa. Wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego zrealizowano w 12,81%, co spowodowane było względami formalno-prawnymi. W roku 2017, zgodnie z zawartymi umowami, udzielono pomocy finansowej w formie dotacji celowych innym jednostkom samorządu terytorialnego na łączną kwotę 1.701.900 zł, z tego:

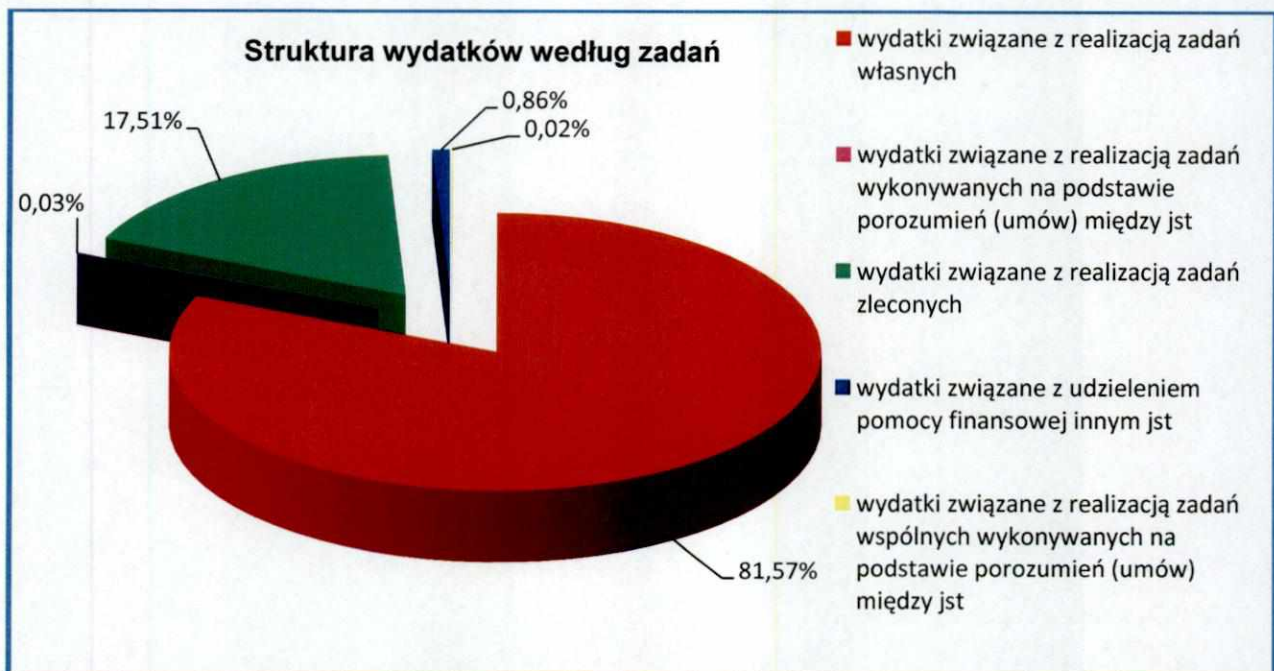
1) Powiatowi Polickiemu w łącznej wysokości 1.665.000 zł, z czego na:

- przebudowę odcinka drogi powiatowej 3914Z w Policach – 1.500.000 zł,
- prowadzenie Ośrodka Wsparcia Senior – WIGOR w Policach – 150.000 zł,
- wsparcie zadań realizowanych przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Policach w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży – 15.000 zł.

2) Gminie Brusy w wysokości 36.900 zł na zakup nowych wiat przystankowych.

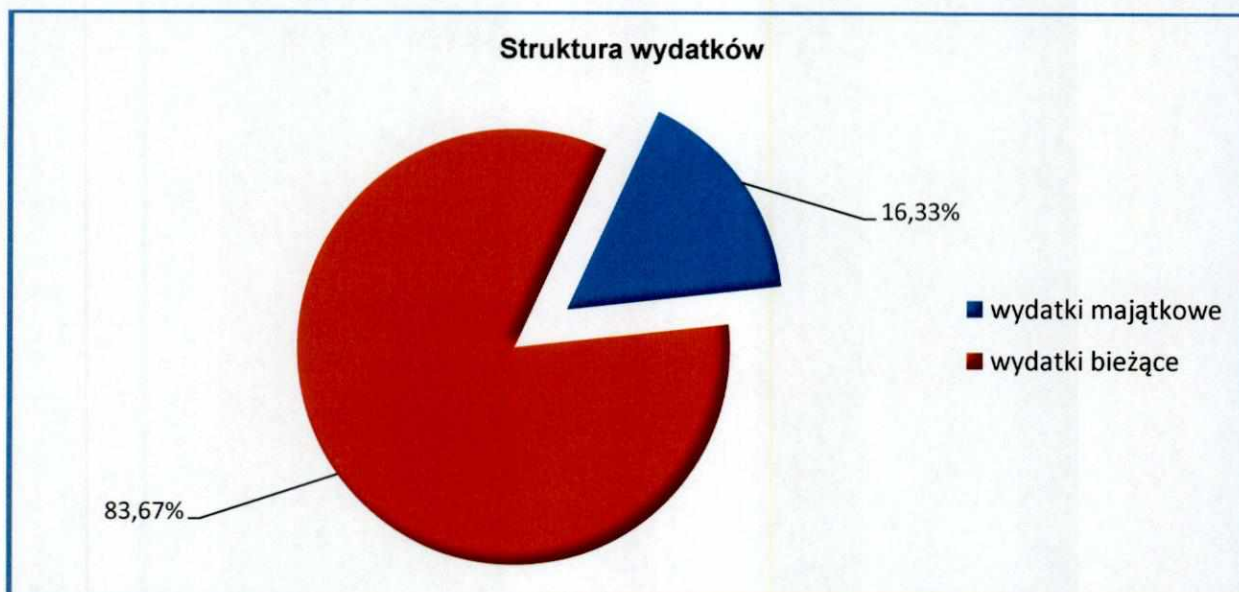
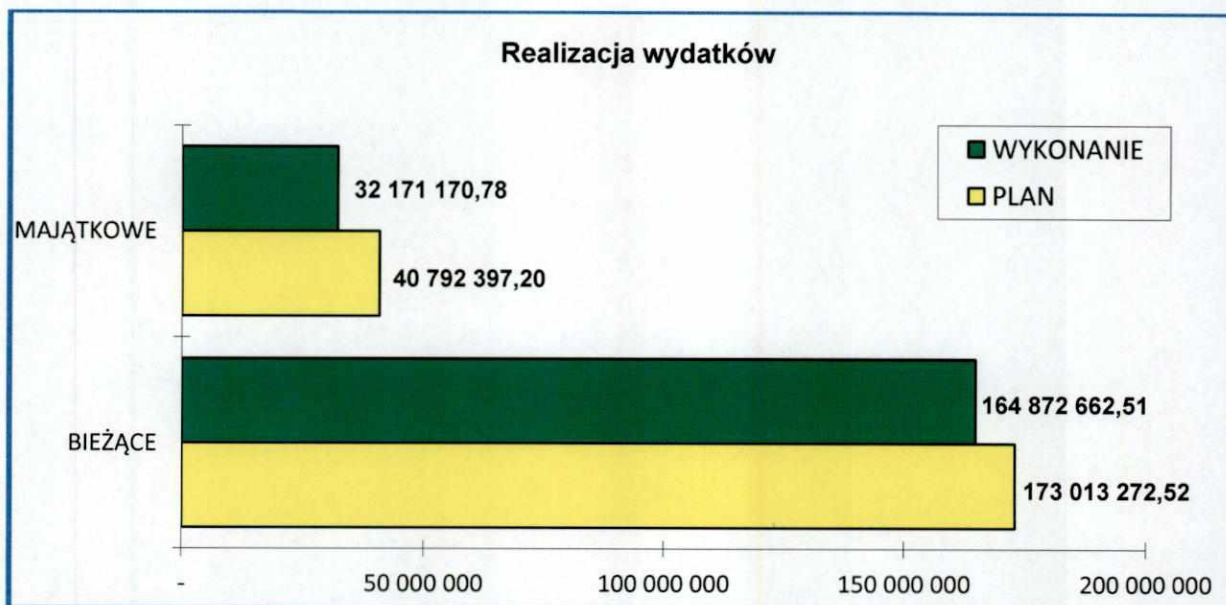
Gmina Brusy była jedną z najbardziej poszkodowanych gmin przez nawałnicę, która przeszła nad Polską w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. Udzielona pomoc finansowa była wyrazem solidarności Gminy Police z poszkodowanymi mieszkańcami tej gminy.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	213 805 669,72	197 043 833,29	92,16%	100,00%
- wydatki związane z realizacją zadań własnych	176 504 817,82	160 720 156,22	91,06%	81,57%
- wydatki związane z realizacją zadań zleconych	34 691 218,90	34 505 937,74	99,47%	17,51%
- wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	850 000,00	67 132,14	7,90%	0,03%
- wydatki związane z udzieleniem pomocy finansowej innym jst	1 705 000,00	1 701 900,00	99,82%	0,86%
- wydatki związane z realizacją zadań wspólnych wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst	54 633,00	48 707,19	89,15%	0,02%

Wydatki bieżące w roku 2017 zrealizowano w ponad 95% planowanej kwoty, natomiast majątkowe - w blisko 80%. Udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem na koniec 2017 r. wyniósł około 84%, natomiast majątkowych - ponad 16%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	PLAN w zł	WYKONANIE		
		w zł	w %	struktura wykonania
WYDATKI OGÓŁEM, z tego:	213 805 669,72	197 043 833,29	92,16%	100,00%
- wydatki bieżące	173 013 272,52	164 872 662,51	95,29%	83,67%
- wydatki majątkowe	40 792 397,20	32 171 170,78	78,87%	16,33%

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2014-2017 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Wydatki ogółem	146 948 781,08	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29
Wydatki majątkowe	22 109 692,73	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78
Udział w %	15,05%	11,16%	10,77%	16,33%

Znaczący wzrost wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w roku 2017 w porównaniu z rokiem 2016 wynika z faktu, iż po przygotowaniu dokumentacji technicznych na realizację zadań inwestycyjnych, pokonaniu przeszkód formalno-prawnych oraz podpisaniu umów o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków pomocowych, możliwe było przystąpienie do realizacji robót budowlanych.

Zasadniczy wpływ na **odchylenia w realizacji wydatków budżetowych** miały:

1) w zakresie wydatków bieżących:

- niewykonanie wydatków w zakresie szeroko rozumianej gospodarki komunalnej i ochrony środowiska o prawie 2,9 mln zł, spowodowane głównie: mniejszą niż zakładano, należną kwotą nadwyżki odprowadzonej do WFOŚiGW o blisko 1,8 mln zł, mniejszymi wydatkami na utrzymanie zieleni o około 528 tys. zł oraz niższymi wydatkami poniesionymi na gospodarkę ściekową i ochronę wód o około 240 tys. zł,
- mniejsze wydatki na oświatę i wychowanie o około 1,9 mln zł, przy czym blisko 1,6 mln zł dotyczy wydatków na projekty pn. *Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police* oraz *Edukacja przedszkolna i integracja - powszechnie dostępne dla każdego dziecka w Gminie Police*, które w części przesunięto do realizacji na rok 2018,
- oszczędności w wydatkach na pomoc społeczną o 588 tys. zł, spowodowane głównie spadkiem liczby wypłacanych świadczeń społecznych (skuteczne działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Policach w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu podopiecznych, uchylenia decyzji, zgony podopiecznych, mniejsza liczba osób ubiegających się o udzielenie pomocy, zmiana ustawy o emeryturach i rentach) oraz mniejszymi wydatkami na wynagrodzenia osobowe pracowników, wynikającymi z absencji chorobowej pracowników oraz urlopami macierzyńskimi,
- mniejsze wydatki w dziale „Rodzina” o ponad 498 tys. zł, spowodowane przede wszystkim obowiązującymi przepisami prawa oraz czynnikami niezależnymi od Gminy,
- brak konieczności pełnego uruchomienia rezerw budżetowych, tj. rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zadania w zakresie zarządzania kryzysowego (pozostały one w łącznej wysokości 494 tys. zł),
- mniejsze wydatki na administrację publiczną o blisko 455 tys. zł, w tym o ponad 356 tys. zł – wydatki dotyczące Urzędu Miejskiego w Policach,
- niewykonanie wydatków w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami o około 271 tys. zł, na skutek m.in. braku porozumienia z osobą prawną i osobami fizycznymi w zakresie wypłaty odszkodowania za grunty wydzielone pod publiczne drogi gminne, które z mocy prawa przeszły na własność Gminy Police,
- oszczędności w wydatkach na obsługę długu publicznego w wysokości około 230 tys. zł spowodowane głównie tym, że Gmina Police w 2017 r. nie korzystała z kredytu w rachunku bieżącym oraz nie zaciągnęła planowanego kredytu długoterminowego, stąd nie ponosiła wydatków na odsetki od ww. kredytów;

2) w zakresie wydatków majątkowych:

- utrudnienia techniczne pojawiające się podczas realizacji inwestycji (*Budowa węzła przesiadkowego przy ul. Wyszyńskiego w Policach*),
- późne podpisanie umowy o dofinansowanie ze środków zewnętrznych i umowy na realizację robót budowlanych (*Przebudowa wiaduktu na ul. Kuźnickiej w Policach*),
- brak ogłoszonych konkursów na dofinansowanie zadań ze środków zewnętrznych (*Wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego Miasta Police, Przebudowa remizy OSP w Tanowie*),
- przesunięcie realizacji zadań lub ich części na rok 2018 (*Podwyższenie kapitału zakładowego spółki ZWiK Police Sp. z o.o. z przeznaczeniem na realizację zadania "Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Tanowo i Witorza-etap III", Lepszy start - kompetencje kluczowe dla uczniów w Gminie Police, Edukacja przedszkolna i integracja - powszechnie dostępne dla każdego dziecka w Gminie Police, Rozbudowa cmentarza komunalnego przy ul. Tanowskiej w Policach-etap III*),

- względy formalno-prawne (*Budowa dróg rowerowych w kierunku miejscowości Trzebież-etap I/odcinek łączący ul. Kuźnicką z ul. Dworcową w Policach/, Wykonanie przyłączy do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej).*

W 2017 r. po raz drugi część budżetu Gminy Police została oddana do dyspozycji jej mieszkańcom w ramach tzw. *Polickiego Budżetu Obywatelskiego*. Na ten cel przeznaczona była kwota 1.000.000 zł, z której 750.000 zł – na realizację zadań na terenie miasta Police oraz 250.000 zł – na realizację zadań na terenie sołectw Gminy Police. Spośród 17 projektów (11 wniosków - z terenu miasta i 6 wniosków – z terenu sołectw), nad którymi głosowano w roku 2016, wyłoniono 9 (5 – na terenie miasta i 4 – na terenie sołectw), które znalazły się w budżecie na rok 2017. Były to następujące zadania:

1) *na terenie miasta Police:*

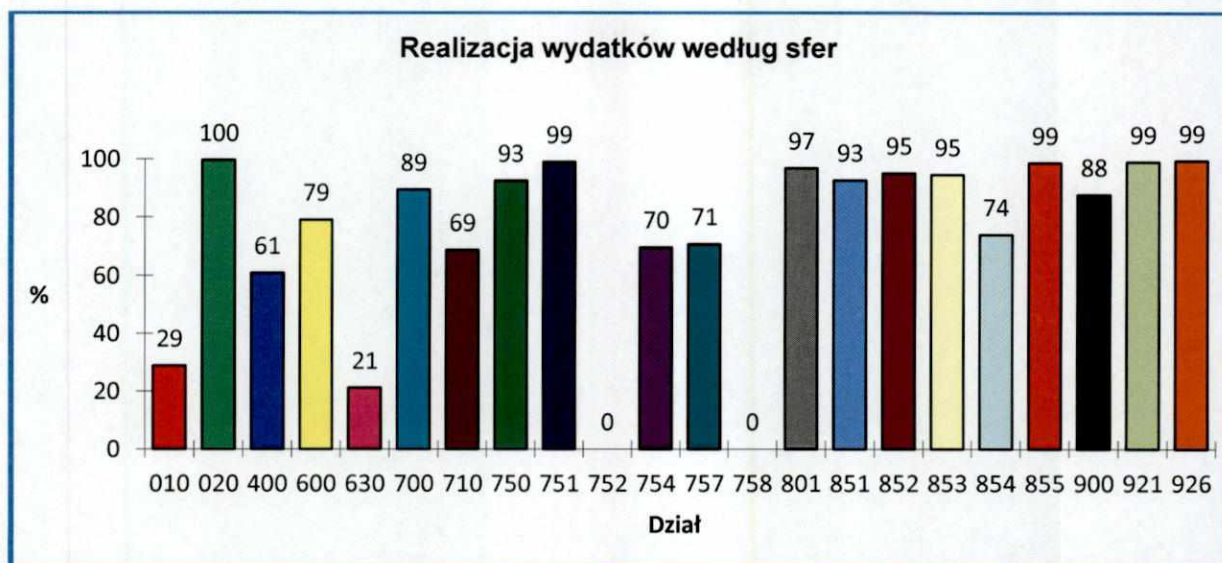
- a) *Budowa boiska treningowego ze sztuczną nawierzchnią o wymiarach 30x60 metrów – z uwagi na to, że koszt realizacji robót budowlanych znacznie przewyższał zaplanowane środki finansowe, w 2017 roku poniesiono jedynie koszt opracowania dokumentacji projektowej budowy boiska - realizacja robót budowlanych zaplanowana została w 2018 roku,*
- b) *Być jak Radwańska - projekt budowy kortu tenisowego w kompleksie sportowym przy ul. Siedleckiej – zadanie zrealizowano,*
- c) *Rowerowe miasteczko - "Mali cykliści" – zadanie zrealizowano,*
- d) *Utworzenie terenu rekreacyjnego na terenie Osiedla Jasienica – zadanie zrealizowano w ramach wydatków bieżących,*
- e) *Budowa nowoczesnego placu zabaw w Parku Staromiejskim w Policach – zadanie zrealizowano,*

2) *na terenie sołectw Gminy Police:*

- a) *Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy kompleksie sportowym "Orlik" w Tanowie – zadanie zrealizowano,*
- b) *Przebudowa i remont świetlicy wiejskiej (Pilchowo) – zadanie zrealizowano,*
- c) *Kompleks rekreacyjny w miejscowości Niekłończyca. Budowa siłowni plenerowej wraz z wyposażeniem placu zabaw – zadanie zrealizowano,*
- d) *Do-oświetlenie ulic w Trzebieży – zadanie zrealizowano.*

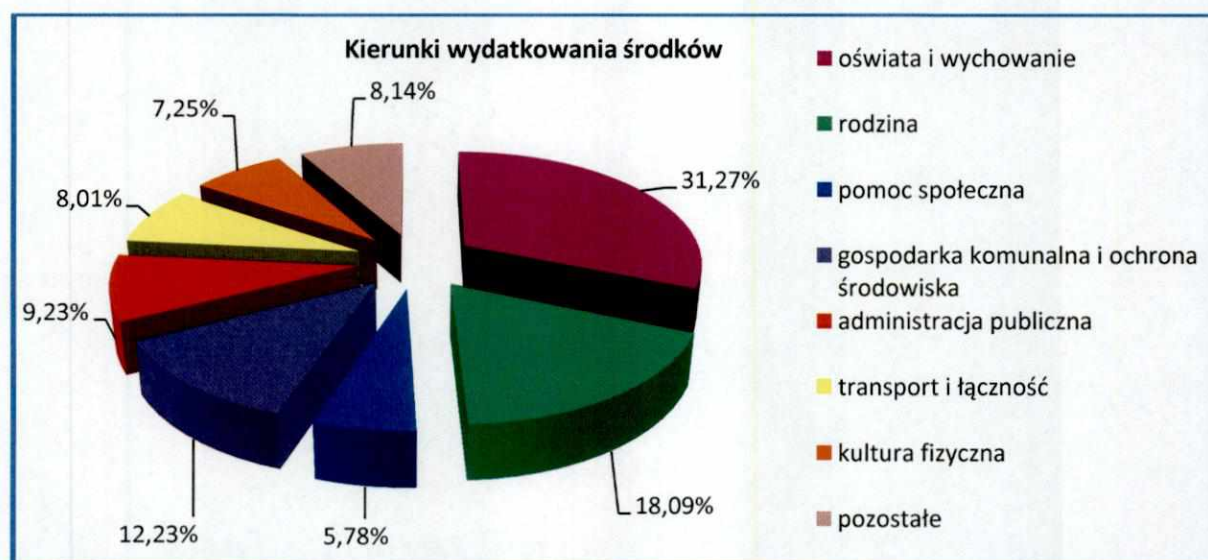
Na koniec 2017 r. 5 zadań (3 bieżące i 2 majątkowe) wpisano do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2017, ustalono terminy ostatecznego dokonania każdego z nich oraz ustalono plan finansowy tych wydatków. Są nimi:

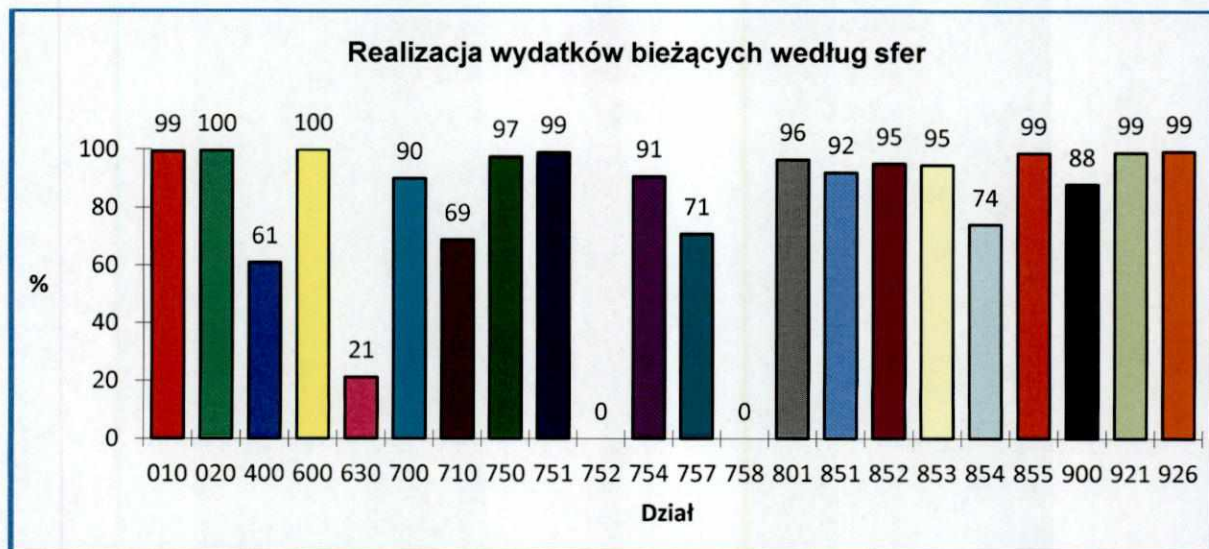
- 1) *Wykonanie operatu wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód polegające na odprowadzaniu wód opadowo – roztopowych z dróg gminnych do wód powierzchniowych i do ziemi w miejscowości Trzebież wraz z uzyskaniem decyzji wodnoprawnej (10.455 zł)*
- 2) *Wykonanie projektu planu pn. "Trzeszczyn-Pilchowo" (14.988,78 zł),*
- 3) *Wykonanie projektu planu pn. "Centrum" (14.760 zł),*
- 4) *Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 5 w Policach (1.605.000 zł),*
- 5) *Rozbudowa Przedszkola Publicznego nr 8 w Policach (870.000 zł).*

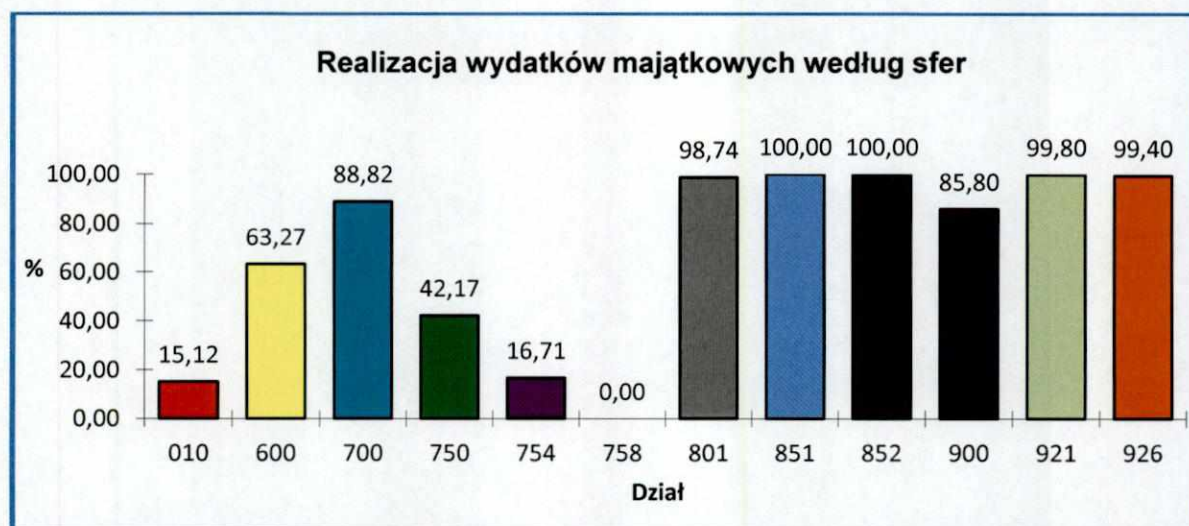
Większość wydatków Gminy Police w 2017 r. została zrealizowana na poziomie bliskim bądź przekraczającym 90%. Tylko w dwóch przypadkach wydatków nie zrealizowano, jednak biorąc pod uwagę fakt, że jednym z nich były rezerwy (ogólna oraz celowe), natomiast drugim - wydatki w zakresie obrony narodowej w planowanej kwocie 2.500 zł, to ich niewykonanie nie wpłynęło na prawidłowość realizacji budżetu. Średnio wydatki zostały zrealizowane na poziomie 74%.

Ponad 90% zrealizowanych wydatków budżetu Gminy Police dotyczyło takich sfer jak: oświata i wychowanie (31,84%), rodzina (18,09%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (12,23%), administracja publiczna (9,23%), transport i łączność (8,01%), kultura fizyczna (7,25%) oraz pomoc społeczna (5,78%).

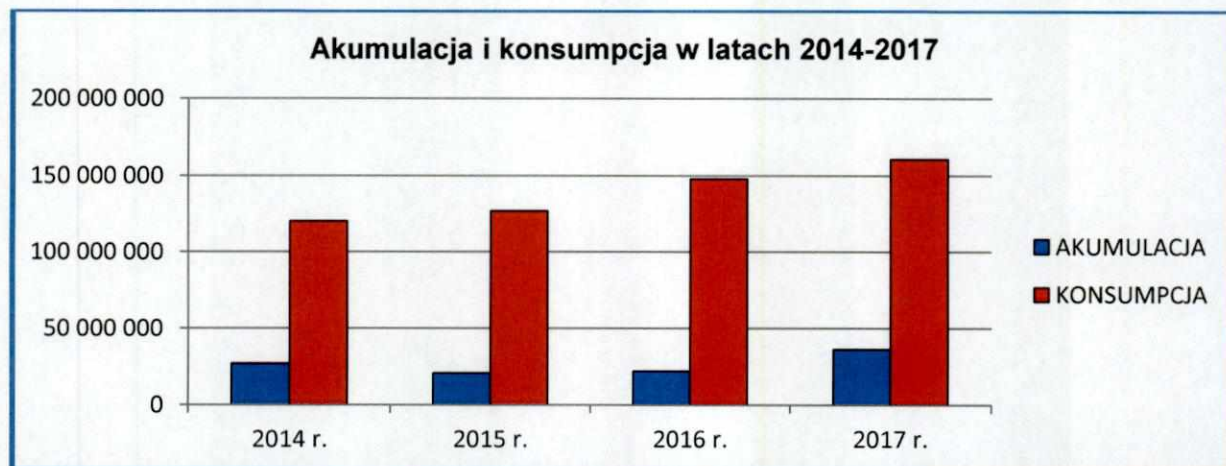
Realizacja wydatków bieżących w 13 sferach na 22 wyniosła powyżej 90% planu, przy czym w dwóch przypadkach wyniosła 100%, natomiast w 5 sferach była na poziomie 99%. Średnio wydatki bieżące zostały zrealizowane w blisko 80%. Realizacja wydatków majątkowych w 7 sferach na 12 wyniosła ponad 85%. Tylko w jednym przypadku wydatków nie zrealizowano (była to nierozdysponowana rezerwa celowa na wydatki inwestycyjne). Średnio wydatki majątkowe, zostały zrealizowane w około 70%.

W roku 2017 akumulacja finansowa wyniosła 36.389.079,62 zł, co stanowi 18,47% zrealizowanych wydatków ogółem i kształtowała się następująco:

1) inwestycje	26 108 824,71
2) zakupy inwestycyjne	1 190 809,72
3) dotacje na inwestycje	4 218 036,35
4) udziały w spółkach	653 500,00
5) remonty	4 217 908,84
Razem akumulacja:	36 389 079,62

W strukturze wydatków budżetowych relacja między akumulacją a konsumpcją wynosi 18,47% do 81,53%.

I.4. DOCHODY A WYDATKI W 2017 ROKU.

W tabeli poniżej przedstawiono: czy i w jakim stopniu realizacja sfer działalności gminy uzyskuje finansowanie w ramach własnej sfery działalności. Z zestawienia wynika, że w 2017 r. tylko 2 sfery, tj. *gospodarka mieszkaniowa* oraz *urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa*, wygenerowały równe bądź większe wpływy niż poniesione wydatki. Większość sfer działalności była finansowana dochodami o charakterze podatkowym oraz subwencją z budżetu państwa.

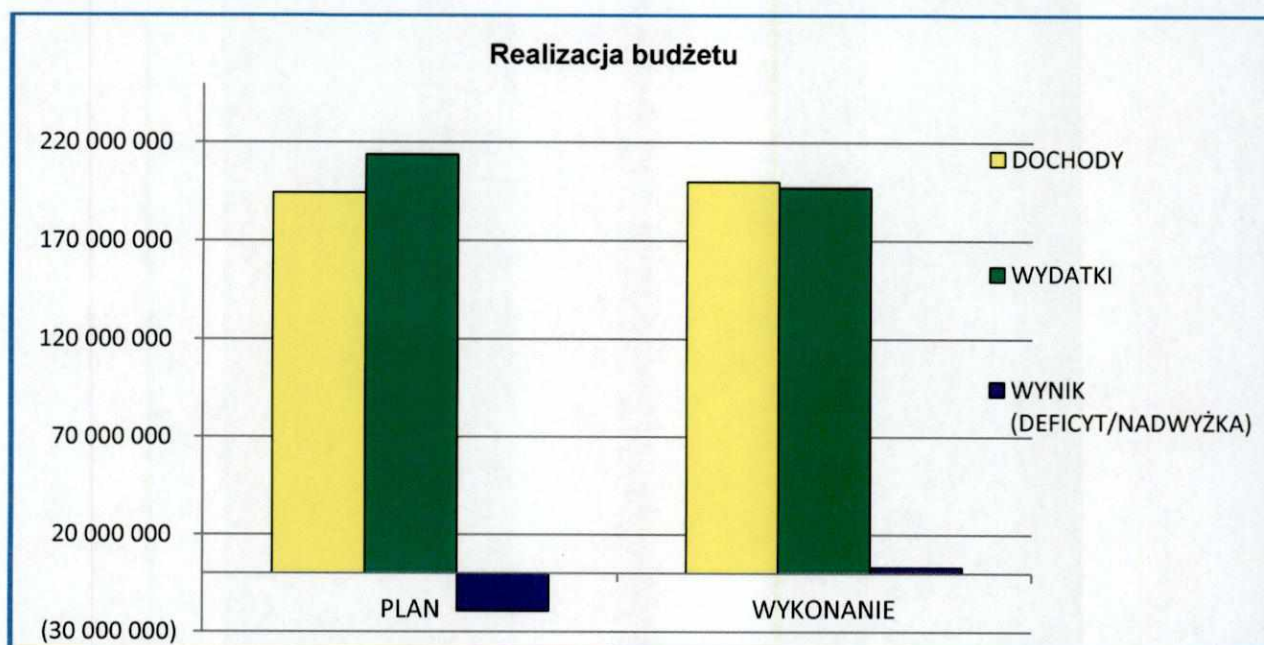
DZIAŁ	SFERA DZIAŁALNOŚCI	WYKONANIE DOCHODÓW w zł	WYKONANIE WYDATKÓW w zł	STOPIEŃ FINANSOWANIA w %
010	ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	667 787,87	790 455,55	84,48%
020	LEŚNICTWO	-	100 105,84	0,00%
400	WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ I WODĘ	-	182 624,20	0,00%
600	TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	1 900 354,37	15 778 674,66	12,04%
630	TURYSTYKA	1 570,64	19 103,77	8,22%
700	GOSPODARKA MIESZKANIOWA	5 462 647,11	4 536 313,36	120,42%
710	DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	4 150,00	220 297,58	1,88%
750	ADMINISTRACJA PUBLICZNA	1 075 556,55	18 187 854,20	5,91%
751	URZĘDY NACZELNYCH ORGANÓW WŁADZY PAŃSTWOWEJ, KONTROLI I OCHRONY PRAWA ORAZ SĄDOWNICTWA	7 952,16	7 952,16	100,00%
754	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWOŻAROWA	39 293,67	1 637 338,92	2,40%
756	DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	99 790 618,73	-	0,00%
757	OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	-	555 871,18	0,00%
758	RÓŻNE ROZLICZENIA	23 560 039,65	-	0,00%
801	OŚWIATA I WYCHOWANIE	8 228 734,75	61 618 622,01	13,35%
851	OCHRONA ZDROWIA	5 227,71	1 074 030,57	0,49%
852	POMOC SPOŁECZNA	3 870 666,92	11 379 922,42	34,01%
853	POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	36 039,99	119 150,68	30,25%
854	EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	124 253,32	254 341,80	48,85%
855	RODZINA	32 828 214,75	35 646 018,84	92,10%
900	GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	19 606 948,64	24 101 891,57	81,35%
921	KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	43 895,25	6 548 832,31	0,67%
926	KULTURA FIZYCZNA	2 757 102,99	14 284 431,67	19,30%
OGÓŁEM:		200 011 055,07	197 043 833,29	101,51%

Tabela poniżej przedstawia w jakim stopniu dochody ogółem pokrywały wydatki ogółem w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Wydatki ogółem	146 948 781,08	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29
Stopień pokrycia w %	106,63%	110,70%	104,93%	101,51%

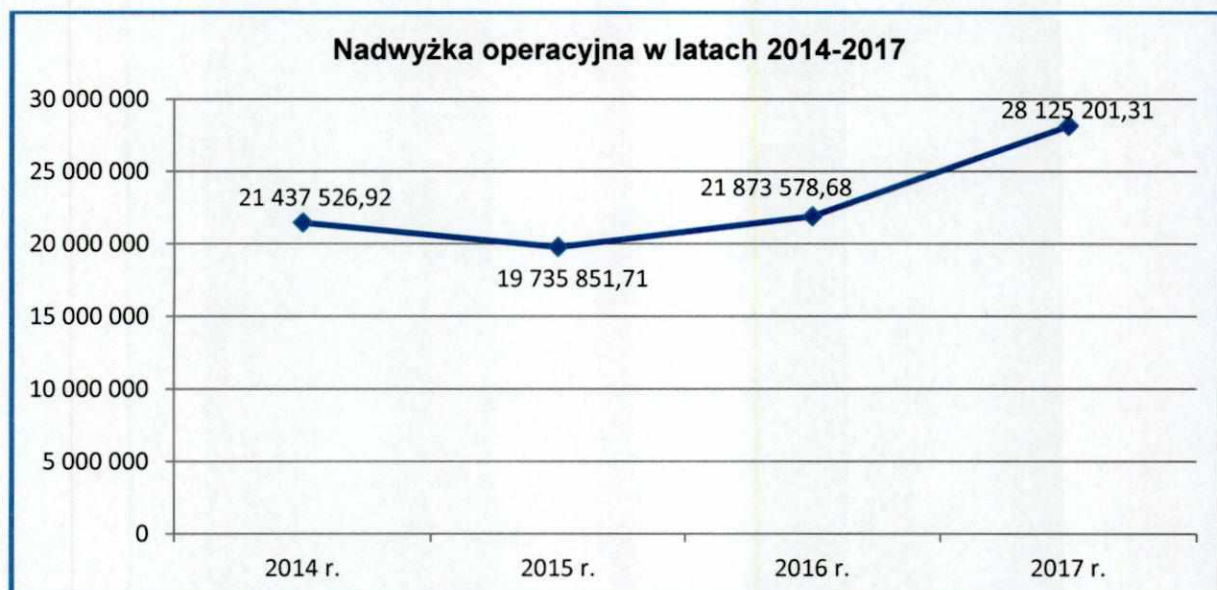
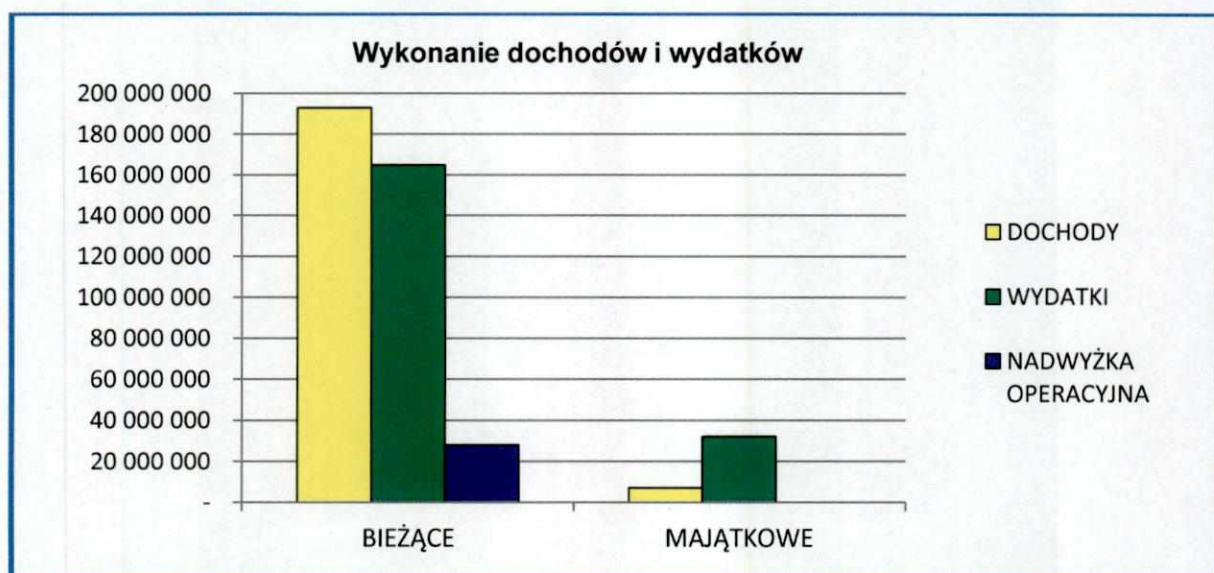
I.5. WYNIK BUDŻETU NA KONIEC 2017 ROKU.

Wynik budżetu na koniec 2017 r., stanowiący różnicę między dochodami i wydatkami, jest dodatni i stanowi wykonaną nadwyżkę budżetu w wysokości **2.967.221,78 zł** (planowano deficyt w wysokości „minus” 19.430.176,45 zł).

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE DOCHODÓW	WYKONANIE WYDATKÓW	RÓŻNICA	
- bieżące	192 997 863,82	164 872 662,51	28 125 201,31	NADWYŻKA OPERACYJNA
- majątkowe	7 013 191,25	32 171 170,78	- 25 157 979,53	
OGÓŁEM:	200 011 055,07	197 043 833,29	2 967 221,78	NADWYŻKA BUDŻETU

Ponadto, w roku 2017 wypracowana została nadwyżka operacyjna, tj. różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, w wysokości 28.125.201,31 zł. Nadwyżka operacyjna pokazuje, jakim kapitałem gmina dysponuje na wydatki majątkowe, również poprzez obsługę długu zaciągniętego na wydatki inwestycyjne.

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w latach 2014-2017 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Nadwyżka operacyjna	21 437 526,92	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31
Udział w %	13,68%	12,09%	12,25%	14,06%

Tabela poniżej przedstawia udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Dochody ze sprzedaży majątku	3 814 313,65	4 100 181,98	2 942 447,36	2 329 271,61
Nadwyżka operacyjna	21 437 526,92	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31
Udział w %	16,12%	14,60%	13,90%	15,23%

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w wydatkach majątkowych (wskaźnik samofinansowania) w latach 2014-2017 przedstawiono w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Wydatki majątkowe	22 109 692,73	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78
Dochody ze sprzedaży majątku	3 814 313,65	4 100 181,98	2 942 447,36	2 329 271,61
Nadwyżka operacyjna	21 437 526,92	19 735 851,71	21 873 578,68	28 125 201,31
Udział w %	114,21%	144,74%	135,46%	94,66%

Udział wolnych środków w dochodach ogółem w latach 2014-2017 przedstawia tabela poniżej.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dochody ogółem	156 694 732,53	163 299 406,35	178 535 086,83	200 011 055,07
Wydatki ogółem	146 948 781,08	147 519 709,11	170 148 730,11	197 043 833,29
Odsetki od zadłużenia	1 289 158,71	944 732,48	590 979,80	555 871,18
Wydatki majątkowe	22 109 692,73	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 144 802,89	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74
Udział w %	21,15%	20,33%	15,29%	17,85%

Im większa wartość wolnych środków oraz ich udział w dochodach, tym sytuacja finansowa gminy jest korzystniejsza. Potencjalnie więcej środków można przeznaczyć na wydatki majątkowe, spłatę i obsługę zadłużenia.

Tabela poniżej przedstawia udział zobowiązań dłużnych wraz z odsetkami w wolnych środkach w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Splaty rat kapitałowych pożyczek, kredytów, obligacji	6 670 000,00	11 750 000,00	1 850 000,00	2 850 000,00
Odsetki od zadłużenia	1 289 158,71	944 732,48	590 979,80	555 871,18
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 144 802,89	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74
Udział w %	24,01%	38,25%	8,94%	9,54%

Wskaźnik ten informuje, jaki procent wolnych środków przypada na spłatę rat kapitałowych wraz z odsetkami w danym roku.

W tabeli poniżej przedstawiono stosunek wydatków majątkowych do wartości wolnych środków w latach 2014-2017.

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Wydatki majątkowe	22 109 692,73	16 468 529,00	18 320 136,08	32 171 170,78
Wolne środki = dochody ogółem - (wydatki ogółem - odsetki od zadłużenia - wydatki majątkowe)	33 144 802,89	33 192 958,72	27 297 472,60	35 694 263,74
Udział w %	66,71%	49,61%	67,11%	90,13%

Jeżeli wartość tego wskaźnika przewyższa 100% oznacza to, że środki własne nie są wystarczające na realizację założonego planu wydatków majątkowych i konieczne jest finansowanie zewnętrzne. Wskaźnik poniżej 100% może oznaczać, że część wolnych środków przeznaczona jest na spłatę zadłużenia.

I.6. PRZYCHODY BUDŻETU W 2017 ROKU.

Źródła przychodów	Plan w zł	Wykonanie w zł	Wykonanie w %	Informacja dodatkowa
Kredyty , w tym:	750 000,00	-	0,00%	Nie zaistniała potrzeba zaciągnięcia kredytu bankowego
Kredyty na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE	750 000,00	-	0,00%	
Wolne środki , jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych	21 530 176,45	21 530 176,45	100,00%	Środki pozostałe z rozliczenia roku 2016
RAZEM:	22 280 176,45	21 530 176,45	96,63%	x

I.7. ROZCHODY BUDŻETU W 2017 ROKU.

W roku 2017 dokonano spłaty rat kredytu w Banku Gospodarstwa Krajowego w Szczecinie w łącznej kwocie **1.050.000 zł**, zaciągniętego w 2010 r. na finansowanie planowanego deficytu budżetu.

Wykupiono także obligacje komunalne Gminy Police o łącznej wartości **1.800.000 zł**, z tego:

- serii POLICB12 191217 w banku PEKAO SA w Warszawie na kwotę **800.000 zł**, wyemitowane w 2012 r.,
- serii A13 w banku PKO BP SA w Warszawie (do listopada 2014 r. NORDEA Bank Polska SA w Gdyni) na kwotę **1.000.000 zł**, wyemitowane w 2013 r.

Łączne rozchody budżetu Gminy Police w 2017 r. wyniosły **2.850.000 zł**.

I.8. ROZLICZENIE BUDŻETU ROKU 2017.

Na koniec roku 2017 pozostały środki w wysokości **21.647.398,23 zł**, które wynikają z następującego rozliczenia:

dochody (200.011.055,07 zł) – wydatki (197.043.833,29 zł)

+ przychody (21.530.176,45 zł) – rozchody (2.850.000 zł)

= 21.647.398,23 zł.

W ramach powyższej kwoty należy wyodrębnić środki w wysokości 3.347.398,23 zł stanowiące nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych (na którą składa się suma kwot wykazanych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Police na dzień 31.12.2017 r. w pozycji II.5 i II.1 Pasywów) oraz środki w wysokości 18.300.000 zł stanowiące wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikające z rozliczeń wyemitowanych obligacji komunalnych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (Gmina posiada jeszcze niespłacone kredyty i niewykupione obligacje komunalne).

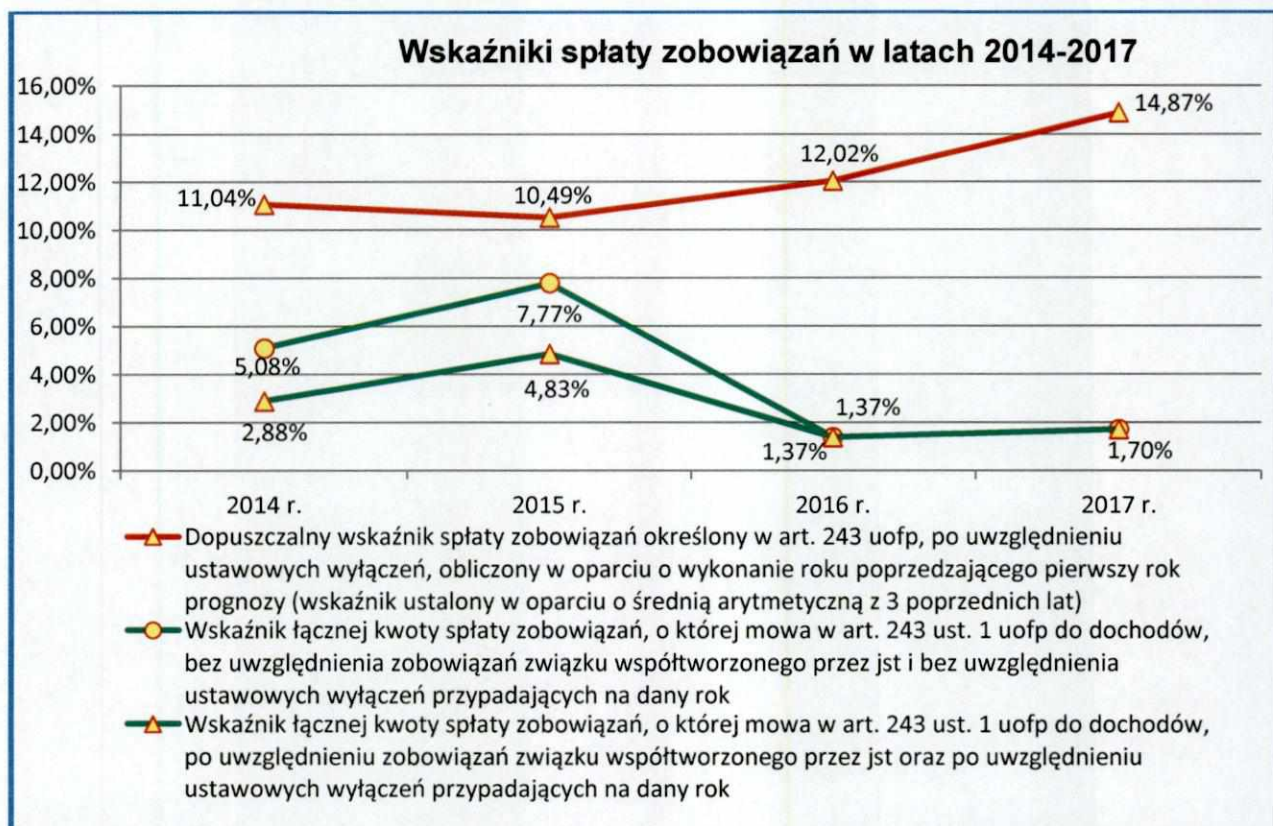
I.9. DŁUG NA KONIEC 2017 ROKU ORAZ KSZTAŁTOWANIE SIĘ WSKAŹNIKÓW SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ.

Łączna kwota długu Gminy Police na koniec 2017 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji wyniosła **18.300.000 zł**, z tego:

- 1) kredyt w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie – **1.650.000 zł**,
- 2) obligacje komunalne, których emisja przeprowadzona została przez NORDEA Bank Polska SA w Gdyni (aktualnie bank PKO BP SA w Warszawie) – **8.250.000 zł**,
- 3) obligacje komunalne, których emisję przeprowadził Bank PEKAO SA w Warszawie – łącznie **8.400.000 zł**.

Kształtowanie się wskaźników spłaty zobowiązań w latach 2014-2017 przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 uofp, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	11,04%	10,49%	12,02%	14,87%
Wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	5,08%	7,77%	1,37%	1,70%
Wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	2,88%	4,83%	1,37%	1,70%

I.10. ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE – harmonogram spłaty/wykupu.

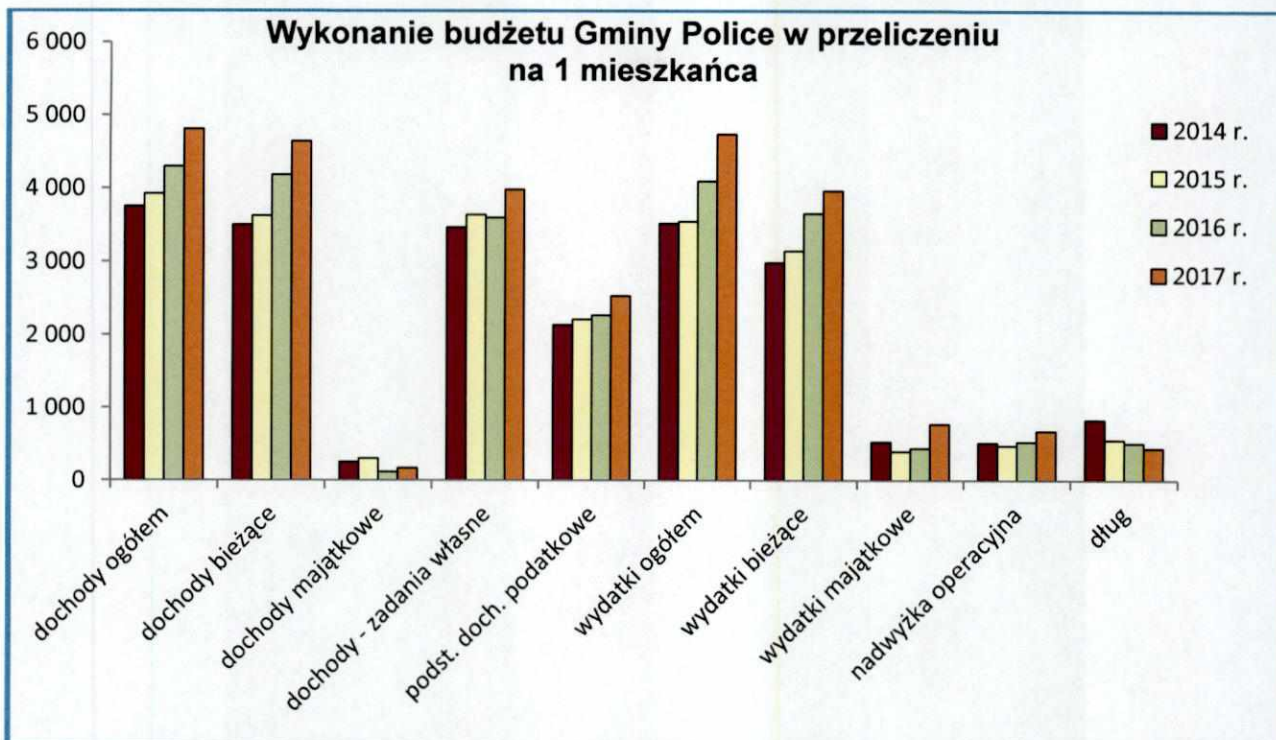
Treść	Spłata kredytu z 2010 r. 9.000.000 zł	Wykup obligacji z 2012 r. 10.000.000 zł	Wykup obligacji z 2013 r. 9.250.000 zł	Spłaty/ wykup ogółem:	Dług na koniec roku:
2017 r.	1 050 000	800 000	1 000 000	2 850 000	18 300 000
2018 r.	1 050 000	1 800 000	1 000 000	3 850 000	14 450 000
2019 r.	600 000	1 800 000	1 000 000	3 400 000	11 050 000
2020 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	8 250 000
2021 r.	-	1 800 000	1 000 000	2 800 000	5 450 000
2022 r.	-	1 200 000	1 000 000	2 200 000	3 250 000
2023 r.	-	-	2 000 000	2 000 000	1 250 000
2024 r.	-	-	1 250 000	1 250 000	-
RAZEM:	2 700 000	9 200 000	9 250 000	21 150 000	X

I.11. WYKONANIE BUDŻETU GMINY POLICE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA.

Wskaźniki z realizacji dochodów i wydatków oraz dług w przeliczeniu na jednego mieszkańca przedstawia tabela poniżej:

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia	41 745	41 618	41 543	x
liczba mieszkańców według GUS - stan na dzień 30 czerwca 2017 r. (Dane statystyczne wg stanu na 30.09.2017 r. i 31.12.2017 r. nie są znane.)	x	x	x	41 585
dochody ogółem	3 754	3 924	4 298	4 810
dochody bieżące	3 504	3 623	4 181	4 641
dochody majątkowe	250	301	116	169
dochody związane z realizacją zadań własnych	3 469	3 640	3 597	3 979
podstawowe dochody podatkowe	2 138	2 213	2 267	2 534
wydatki ogółem	3 520	3 545	4 096	4 738
wydatki bieżące	2 991	3 149	3 655	3 965
wydatki majątkowe	530	396	441	774
nadwyżka operacyjna	514	474	527	676
dług	832	553	509	440

Wykonanie budżetu Gminy Police w przeliczeniu na 1 mieszkańca

I.12. ROZLICZENIE DOCHODÓW I WYDATKÓW FINANSOWANYCH Z TYCH DOCHODÓW, KTÓRE ZWIĄZANE SĄ ZE SZCZEGÓLNYMI ZASADAMI WYKONYWANIA BUDŻETU GMINY WYNIKAJĄCYMI Z ODRĘBNYCH USTAW.

A. *Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatki dotyczące Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.*

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH I WYDATKÓW PONIESIONYCH NA GPPiRPA ORAZ GPPN W 2016 ROKU	x	56 615,43
DOCHODY 2017 ROKU	x	841 008,12
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	75618	840 790,60
Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji za 2016 r.	85154	217,52
ŚRODKI NA WYDATKI	x	897 623,55
WYDATKI 2017 ROKU	x	828 642,07
Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii	85153	23 642,47
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	85154	804 999,60
ROZLICZENIE		68 981,48
Na koniec 2017 r. wynik wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków poniesionych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii był dodatni, co oznacza, że niewykorzystane w roku 2017 środki, należy przenieść do budżetu na rok 2018.		

B. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROZDZIAŁ	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2016 ROKU	x	57 500,97
DOCHODY 2017 ROKU	x	6 085 440,46
Wpływy z tytułu opłat wnoszonych na mocy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	90002	6 073 386,59
Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych		800,00
Wpływy z opłat za upomnienia i pokrycie kosztów egzekucji		6 686,70
Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi		4 534,19
Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów		32,98
ŚRODKI NA WYDATKI	x	6 142 941,43
WYDATKI 2017 ROKU	x	6 662 058,68
Wydatki poniesione na wywóz, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także organizację i prowadzenie PSZOK	90002	6 313 609,64
Wydatki na zakup i transport pojemników na odpady medyczne		4 436,61
Wydatki administracyjne związane z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników, podróże służbowe, szkolenia, ZFŚS, zakup usług eksploatacyjnych, telekomunikacyjnych i remontowych, zakup materiałów biurowych i środków czystości, koszty egzekucyjne i komornicze).		344 012,43
ROZLICZENIE		- 519 117,25
Na koniec 2017 r. wynik wpływów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi był ujemny, co oznacza, że z rozliczenia roku 2017 nie pozostały środki niewykorzystane, które można byłoby przenieść do budżetu na rok 2018.		

C. Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszone o wydatki na odprowadzenie nadwyżki i wydatki nimi finansowane.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
ŚRODKI POZOSTAŁE Z ROZLICZENIA WPŁYWÓW Z OPŁAT I KAR ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA, POMNIEJSZONYCH O KWOTĘ NADWYŻKI ODPROWADZONEJ DO WFOŚiGW I WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH W 2016 ROKU	2 398 224,99
DOCHODY 2017 ROKU	13 245 840,46
Wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami	13 237 746,09
Wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji za 2016 r.	8 094,37
WYDATKI PONIESIONE NA ODPROWADZENIE NADWYŻKI DO WFOŚiGW	7 168 965,00
<i>ŚRODKI NA WYDATKI</i>	<i>8 475 100,45</i>
WYDATKI 2017 ROKU	5 761 862,67
Dostarczanie wody	3 426,70
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	20 834,29
Gospodarka odpadami	21 845,28
Utrzymanie zieleni	1 931 360,11
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2 516 073,60
Opieka nad zwierzętami	626 252,44
Edukacja ekologiczna	208 967,35
Inne zadania	433 102,90
ROZLICZENIE	2 713 237,78
Na koniec 2017 r. wynik wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, pomniejszonych o odprowadzenie nadwyżki do WFOŚiGW i wydatków nimi finansowanych był dodatni i wyniósł 2.713.237,78 zł. Biorąc powyższe pod uwagę, wypracowaną nadwyżkę z tego tytułu należy przenieść do realizacji na wydatki w tym zakresie w roku 2018, przy czym kwotę 1.787.101 zł uwzględniono w uchwale budżetowej na 2018 r., a zatem pozostaje do przeniesienia kwota 926.136,78 zł.	

I.13. PODSUMOWANIE.

Budżet Gminy Police na koniec 2017 r. zrealizowany został po stronie dochodów w ponad 100% oraz wydatków - w ponad 90%, przy 100% realizacji rozchodów (dokonano zaplanowanej na rok 2017 spłaty zadłużenia długoterminowego) oraz 96,63% realizacji przychodów (nie zaciągnięto planowanego kredytu).

Na koniec 2017 r. zachowane zostały niskie i bezpieczne wskaźniki spłaty zobowiązań obliczone na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.). Biorąc pod uwagę *wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 uofp do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok*, który na koniec 2017 r. wyniósł 1,70%, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań określonym w art. 243 ustawy, *po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)*, który wynosił 14,87%, widać wyraźnie, że kondycja finansowa Gminy nie jest zagrożona.

Spełniony został również warunek wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy, o której mowa wyżej, zgodnie z którym „na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki”. W przypadku naszej Gminy wydatki bieżące na koniec 2017 r. wyniosły 164.872.662,51 zł, dochody bieżące – 192.997.863,82 zł, natomiast dochody bieżące powiększone o wolne środki – 214.528.040,27 zł, a zatem różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wyniosła 28.125.201,31, natomiast różnica między dochodami bieżącymi, powiększonymi o wolne środki, a wydatkami bieżącymi wyniosła 49.655.377,76 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że budżet Gminy Police w 2017 r. został wykonany prawidłowo.

BURMISTRZ

Władysław Diakun